

Věc C-338/20

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

22. července 2020

Předkládající soud:

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi (Polsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

7. července 2020

Účastník řízení, ve kterém byl uložen trest, jehož výkon je předmětem původního řízení:

D. P.

(*omissis*)

USNESENÍ

7. července 2020

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi (okresní soud Lodž-střed v Lodži, Polsko), úsek výkonu rozhodnutí V. trestního oddělení

(*omissis*) [složení soudu]

po projednání právní věci **D. P.**

na jednání konaném dne 7. července 2020

o žádosti Centraal Justitieel Incassobureau

o výkon rozhodnutí o uložení peněžitého trestu

na základě článku 267 Smlouvy o fungování Evropské unie (*omissis*) [odkaz na *Úřední věstník Evropské unie*] a čl. 15 odst. 2 kodexu karnego wykonawczego (zákon o výkonu trestů)

rozhodl takto:

- I. Soudnímu dvoru Evropské unie se předkládá žádost o rozhodnutí o následující předběžné otázce týkající se výkladu unijního práva:

Může orgán vykonávajícího státu v případě, kdy je odsouzenému doručeno rozhodnutí o uložení peněžitého trestu, aniž je zajištěn jeho překlad do jazyka, kterému adresát rozumí, odmítnout na základě ustanovení provádějících čl. 20 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2005/214/SVV výkon tohoto rozhodnutí vzhledem k porušení práva na spravedlivý proces?

- II. (*omissis*) [procesní náležitosti]

Odůvodnění

1. Unijní právo

- 1.1** Podle čl. 6 odst. 1 Smlouvy o Evropské unie (*omissis*) [odkaz na *Úřední věstník Evropské unie*] platí, že Unie uznává práva, svobody a zásady obsažené v Listině základních práv Evropské unie (*omissis*), jež má stejnou právní sílu jako Smlouvy. Listina nijak nerozšiřuje pravomoci Unie vymezené ve Smlouvách. Práva, svobody a zásady obsažené v Listině se vykládají v souladu s obecnými ustanoveními v hlavě VII Listiny, jimiž se řídí její výklad a použití, a s náležitým přihlédnutím k vysvětlením zmíněným v Listině, jež uvádějí zdroje těchto ustanovení. Článek 6 odst. 3 SEU stanoví, že základní práva, která jsou zaručena [e]vropskou [Ú]mluvou o ochraně lidských práv a základních svobod [(dále jen „EÚLP“)] a která vyplývají z ústavních tradic společných členským státům, tvoří obecné zásady práva Unie.
- 1.2** V bodě 5 odůvodnění rámcového rozhodnutí ze dne 24. února 2005 o uplatňování zásady vzájemného uznávání peněžitých trestů a pokut (2005/214/SVV, dále jen „rámcové rozhodnutí“) se uvádí, že toto rámcové rozhodnutí ctí základní práva a zachovává zásady zakotvené v článku 6 Smlouvy o Evropské unii, které jsou vyjádřeny i v Listině základních práv Evropské unie, zejména v kapitole VI uvedené Listiny.
- 1.3** Článek 3 rámcového rozhodnutí stanoví, že se toto rámcové rozhodnutí nedotýká povinnosti dodržovat základní práva a obecné právní zásady podle článku 6 Smlouvy.
- 1.4** Článek 20 odst. 3 rámcového rozhodnutí stanoví možnost odmítnout uznání a výkon rozhodnutí, pokud osvědčení zaslané vydávajícím státem vede ke vzniku otázky, zda nedošlo k porušení základních práv nebo obecných právních zásad podle článku 6 Smlouvy.

2. Polské právo

- 2.1 Podle čl. 611ff odst. 1 kodeksu postępowania karnego (trestní řád, dále jen „k. p. k.“) je k výkonu pravomocného rozhodnutí o peněžitém trestu na žádost členského státu Evropské unie, nazývaného v dané kapitole „stát, který vydal rozhodnutí“, příslušný okresní soud, v jehož obvodu pachatel vlastní majetek, dosahuje příjmy nebo má trvalé či přechodné bydliště.
- 2.2 Článek 611fg odst. 1 bod 9 k. p. k. přiznává polskému soudu pravomoc odmítnout výkon rozhodnutí, když z obsahu osvědčení vyplývá, že osoba, které se rozhodnutí týká, nebyla řádně poučena o možnosti a právu podat proti uvedenému rozhodnutí opravný prostředek.

3. Nizozemské právo

- 3.1 Centraal Justitieel Incassobureau (Centrální úřad pro výběr pokut, Nizozemsko) je ústřední orgán státní správy odpovědný za výběr a vymáhání blokových pokut uložených za skutky spáchané na území Nizozemského království¹.
- 3.2 Proti výzvě k úhradě blokové pokuty vystavené Centraal Justitieel Incassobureau lze do 6 týdnů podat odvolání k [officier van justitie (prokuratura, Nizozemsko)] v L.

4. Skutkový stav

- 4.1 Rozhodnutím ze dne 22. července 2019 byl D. P. uložen peněžitý trest ve výši 210 eur za přešupek podle článku 2 nizozemského [Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (zákon o správněprávním prosazování pravidel silničního provozu)], spáchaný dne 11. července 2019 a spočívající v řízení vozidla, jehož dvě pneumatiky nesplňovaly požadavky na profil. Rozhodnutí je pravomocné od 2. září 2018.

5. Řízení před předkládajícím soudem

- 5.1 Dne 21. ledna 2020 došla Sądu Rejonowemu dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi (okresní soud Lodž-střed v Lodži) žádost nizozemských orgánů o výkon peněžitého trestu uloženého D. P.
- 5.2 Uvedený soud požádal Centraal Justitieel Incassobureau o sdělení, zda rozhodnutí o uložení peněžitého trestu bylo odsouzenému doručeno spolu s překladem do polského jazyka.

¹ – Informace z internetových stránek <https://www.cjib.nl/cs>.

- 5.3** Nizozemský orgán odpověděl záporně a sdělil, že rozhodnutí bylo vyhotoveno v nizozemském jazyce a obsahovalo dodatečné vysvětlení v anglickém, francouzském a německém jazyce, jakož i odkaz na internetové stránky www.cjib.nl, kde se nacházejí informace v polském jazyce.
- 5.4** Odsouzený se dostavil na jednání konané dne 9. června 2020 a uvedl, že na přelomu listopadu a prosince 2019 obdržel zásilku z Nizozemska, která neobsahovala překlad do polského jazyka. Dodal, že nebyl s to se zasláným dopisem zabývat, neboť nerozuměl jeho obsahu. Odsouzený žije z důchodu ve výši cca 1 000 zlotých (přibližně 240 eur).

6. Přípustnost předběžné otázky a důvody předložení žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 6.1** (*omissis*) [informace o přípustnosti žádosti a o opravných prostředcích podle polského práva]
- 6.2** Odpověď Soudního dvora Evropské unie na otázku položenou předkládajícím soudem je zásadní pro správný výklad a uplatnění vnitrostátních předpisů provádějících rámcové rozhodnutí 2005/214/SVV ve věci, kterou předkládající soud projednává.

7. Názor předkládajícího soudu na odpověď na položenou předběžnou otázku

- 7.1** Jak plyne z bodu 5 odůvodnění rámcového rozhodnutí 2005/214/SVV, toto rámcové rozhodnutí ctí základní práva a zachovává zásady zakotvené v článku 6 Smlouvy o Evropské unii, které jsou vyjádřeny i v Listině základních práv Evropské unie, zejména v kapitole VI uvedené Listiny. Problematiku respektování základních práv upravuje článek 3 rámcového rozhodnutí, čl. 20 odst. 3 pak stanoví možnost odmítnout uznání a výkon rozhodnutí, vyvstane-li otázka, zda jeho vydáním nedošlo k porušení základních práv.

7.2 Ve věci *Pupino*² Soudní dvůr EU výslovně rozhodl, že rámcové rozhodnutí musí být vykládáno tak, aby byla dodržena základní práva, mezi kterými je zvláště třeba poukázat na právo na spravedlivý proces tak, jak je stanoveno v článku 6 [EÚLP] a vykládáno Evropským soudem pro lidská práva.

- 7.3** Je nutno poukázat na to, že otázka spravedlivosti procesu provedeného v členském státě, v němž bylo vydáno rozhodnutí určené k výkonu podle rámcového rozhodnutí 2005/214/SVV, má zásadní význam z hlediska právních záruk osoby, které byl uložen peněžitý trest. Rozhodnutí je totiž prezentováno jako pravomocné a orgán, jenž jej má vykonat, nemá pravomoc napravovat procesní pochybení, k nimž došlo ve státě vydání rozhodnutí.

²– [Rozsudek ze dne 16. června 2005, *Pupino* (C-105/03, EU:C:2005:386, bod 59)]

- 7.4** Z analýzy ustanovení upravujících otázku překladů a obsažených v platných unijních právních předpisech ovšem nelze jasně a jednoznačně vyvodit odpověď na otázku, zda má členský stát, jenž vydal rozhodnutí o uložení peněžitého trestu, povinnost doručit jej spolu s překladem do jazyka, kterému adresát rozumí.
- 7.5** Rámcové rozhodnutí 2005/214/SVV sice neobsahuje žádné ustanovení, z kterého by výslovně vyplývala povinnost doručit adresátovi přeložené rozhodnutí o uložení peněžitého trestu, avšak je třeba podotknout, že toto rámcové rozhodnutí spadá do fáze výkonu již pravomocného rozhodnutí v jiném členském státě. Dřívější fázi upravují právní předpisy státu vydání rozhodnutí a, mimo jiné, ustanovení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2015/413/EU ze dne 11. března 2015 o usnadnění přeshraniční výměny informací o dopravních deliktech v oblasti bezpečnosti silničního provozu³.
- 7.6** Vedle ustanovení technické povahy, upravujících samotnou výměnu údajů mezi příslušnými orgány členských států, obsahuje uvedená směrnice i ustanovení upravující záruky. Směrnice podle bodu 25 svého odůvodnění dodržuje základní práva a ctí zásady uznané v Listině základních práv Evropské unie, včetně respektování soukromého a rodinného života, ochrany osobních údajů, práva na spravedlivý proces, presumpce nevinny a práva na obhajobu. Z bodu 15 odůvodnění přitom plyne, že členské státy by měly mít možnost vyrozumět vlastníka nebo držitele vozidla či jinak zjištěnou osobu podezřelou ze spáchání dopravního deliktu v oblasti bezpečnosti silničního provozu, aby je mohly informovat o použitelných postupech a právních důsledcích vyplývajících z právních předpisů členského státu deliktu. V bodě 16 odůvodnění se pak uvádí, že členské státy by měly zajistit odpovídající překlad informačního dopisu zasílaného členským státem deliktu, jak to stanoví směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/64/EU⁴.
- 7.7** Článek 5 odst. 2 normativního textu směrnice 2015/413/EU stanoví, že pokud se členský stát rozhodne zahájit v souvislosti s dopravními delikty následné řízení, uvědomí o tom v souladu se svými právními předpisy vlastníka nebo držitele vozidla či jinak zjištěnou osobu podezřelou ze spáchání dopravního deliktu v oblasti bezpečnosti silničního provozu. V této informaci jsou podle vnitrostátních právních předpisů uvedeny právní důsledky, které má tento delikt na území členského státu deliktu podle jeho právních předpisů. Uvedený stát v informačním dopise uvede také veškeré významné informace, zejména povahu dopravního deliktu v oblasti bezpečnosti silničního provozu, místo, den a čas spáchání deliktu, název porušeného vnitrostátního právního předpisu a sankci, a případně i údaje o zařízení, jehož bylo ke zjištění deliktu použito. K tomuto účelu lze použít vzor informačního dopisu uvedený v příloze směrnice.

³– [Úř. věst. 2015, L 68, s. 9; dále jen „směrnice 2015/413/EU“].

⁴– Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/64/EU ze dne 20. října 2010 o právu na tlumočení a překlad v trestním řízení [(Úř. věst. 2010, L 280, s. 64; dále jen „směrnice 2010/64/EU“)].

- 7.8** Dále je v čl. 5 odst. 3 výslovně stanoveno, že pokud se členský stát deliktu rozhodne zahájit následné řízení, zašle s ohledem na zajištění dodržování základních práv informační dopis v jazyce dokladů o registraci vozidla, jsou-li k dispozici, nebo v jednom z úředních jazyků členského státu registrace.
- 7.9** Jak tedy vyplývá z citovaných ustanovení, v případě deliktů spadajících do oblasti působnosti této směrnice existuje povinnost přeložit informační dopis o zahájení řízení do jazyka dokladů o registraci vozidla, a tudíž jazyka, kterému adresát rozumí. Doručení správně vyplněného informačního dopisu obsahujícího veškeré nezbytné informace o obsahu obvinění i opravných prostředcích a přeloženého do jazyka, kterému adresát rozumí, umožňuje tomuto adresátovi se účinně proti vznesenému obvinění bránit. Splnění informačních povinností podle směrnice 2015/413/EU ze strany orgánů členských států tak plní důležitou funkci záruky.
- 7.10** Na tomto místě je třeba odkázat i na ustanovení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/64/EU ze dne 20. října 2010. Zmíněné právo na překlad se na dotyčného vztahuje od okamžiku, kdy jej příslušné orgány některého členského státu prostřednictvím úředního oznámení nebo jinak vyrozumí, že je podezřelý nebo obviněný ze spáchání trestného činu, až do ukončení trestního řízení, čímž se rozumí pravomocné rozhodnutí o tom, zda daný podezřelý nebo obviněný uvedený trestný čin spáchal, včetně případného odsuzujícího rozsudku a rozhodnutí o opravném prostředku⁵.
- 7.11** Článek 1 odst. 3 normativního textu směrnice 2010/64/EU stanoví ovšem výhradu, že v členských státech, jejichž právo umožňuje uložení sankce za méně závažné přestupky jiným orgánem než soudem s příslušností v trestních věcech, přičemž tuto sankci lze napadnout u takového soudu, se tato směrnice vztahuje pouze na řízení o tomto návrhu před uvedeným soudem. Na první pohled by se tedy mohlo zdát, že členské státy byly zproštěny povinnosti zajistit překlad dokumentů ve fázi před zahájením soudního řízení v méně závažných věcech, ve kterých nerozhoduje soud, což podle všeho potvrzuje i bod 16 odůvodnění směrnice. Ze shora citovaného ustanovení tedy plyne, že povinnost zajistit překlad nastává teprve v řízení před soudem, k němuž je podán opravný prostředek proti rozhodnutí vydanému jiným orgánem než soudem.
- 7.12** I přes uvedenou výhradu podle čl. 1 odst. 3 směrnice 2010/64/EU nelze ze zřetele ztrácet, že tato směrnice stanoví jen určitý minimální standard. Členské státy mají totiž možnost práva stanovená touto směrnicí rozšířit s cílem poskytovat vyšší úroveň ochrany. Dále je výslovně zdůrazněno, že uvedená úroveň ochrany by nikdy neměla být nižší než úroveň vyplývající ze standardů [EÚLP] či Listiny základních práv v souladu s tím, jak je vykládá judikatura Evropského soudu pro lidská práva⁶ nebo SDEU. Kromě toho by ustanovení směrnice, která odpovídají

⁵ Viz čl. 1 odst. 2 směrnice.

⁶ Dále jen „ESLP“ nebo „štrasburský soud“.

právům zaručeným výše uvedenými texty, měla být vykládána a prováděna v souladu s těmito právy ve světle judikatury obou zmíněných soudů⁷.

- 7.13** V této souvislosti je namístě poznamenat, že určitá vodítka poskytuje v tomto ohledu judikatura ESLP k článku 6 EÚLP a že k otázce překladů se již měl možnost vyjádřit i Soudní dvůr (*omissis*). Z judikatury ESLP vyplývá, že právo na obdržení překladu rozhodnutí a poučení o příslušném opravném prostředku je jedním ze základních prvků práva na spravedlivý proces⁸. Štrasburský soud přitom výslovně podotýká, že práva zaručená článkem 6 EÚLP se uplatní v méně závažných věcech včetně přestupků⁹. O povinnosti zajistit překlad i v případech méně závažných trestných činů rozhodoval též SDEU v rozsudku ve věci Sleutjes (C-278/16), ačkoli zde je nutno podotknout, že uvedené rozhodnutí se týkalo trestního příkazu vydaného soudem¹⁰.
- 7.14** Podle předkládajícího soudu je z práva jednotlivce na spravedlivý proces třeba dovodit povinnost každého členského státu zajistit překlad rozhodnutí o uložení peněžitého trestu, a to i ve věcech přestupků. Užitečné uplatnění práva na procesní obranu totiž vyžaduje porozumění obsahu vzneseného obvinění a poučení o příslušném opravném prostředku. V případě, kdy je rozhodnutí o uložení peněžitého trestu odsouzenému doručeno bez překladu v jazyce, kterému nerozumí, s odkazem na internetovou stránku, na které jsou beztak dostupné jen obecné informace o postupu odvolání proti uložené pokutě, nelze proto považovat právo na účinnou procesní obranu za zaručené. Předkládající soud má v důsledku uvedeného za to, že absence překladu obsahu vzneseného obvinění a poučení o příslušném opravném prostředku znemožňuje odsouzenému využít svého práva na účinnou procesní obranu.
- 7.15** Tohoto problému si povšiml i unijní normotvůrce, neboť směrnice 2015/413/EU – přijatá mnoho let po rámcovém rozhodnutí 2005/214/SVV – obsahuje celou řadu ustanovení upravujících záruky, mimo jiné ustanovení ukládající povinnost zaslat pachateli dopravního přestupku informační dopis přeložený do jazyka, kterému rozumí.
- 7.16** Z výše uvedeného podle názoru předkládajícího soudu vyplývá, že v důsledku skutečnosti, že rozhodnutí o uložení peněžitého trestu spolu s příslušným poučením nebylo odsouzenému doručeno v jazyce, kterému rozumí, je orgán vykonávajícího státu povinen odmítnout výkon tohoto rozhodnutí, protože při jeho vydání došlo k porušení práva jednotlivce na spravedlivý proces.

⁷– Body 32 a 33 odůvodnění směrnice 2010/64/EU.

⁸– Viz mimo jiné rozsudek ESLP ze dne 28. srpna 2018, stížnost č. 59868/08, Vizgirda v. Slovinsko.

⁹– Rozsudek ESLP ze dne 21. března 1984, stížnost č. 8544/79, Oztürk v. Německo.

¹⁰– Rozsudek ze dne 12. října 2017, ECLI:EU:C:2017:757.

7.17 Shora popsané pochybnosti odůvodňují předložení věci Soudnímu dvoru Evropské unie.

7.18 (*omissis*)

7.19 (*omissis*) [procesní náležitosti]

(*omissis*)

PRACOVNÍ DOKUMENT